

Tomasz Koziello

**SPRAWOZDANIE Z SEMINARIUM NAUKOWEGO
„ROZWAŻANIA NAD ISTOTĄ POLITYKI
I POLITYCZNOŚCI”
RZESZÓW, 22 KWIETNIA 2013 R.**

22 kwietnia 2013 r. w budynku Katedry Politologii Uniwersytetu Rzeszowskiego odbyło się I Ogólnopolskie Seminarium Naukowe pod nazwą „Rozważania nad istotą polityki i polityczności”. Jego organizatorem był działający w ramach Katedry Zakład Teorii Państwa, Prawa i Polityki, kierowany przez prof. nadzw. dr hab. Sabinę Grabowską. Seminarium zapoczątkowało cykl spotkań naukowych, przeznaczonych dla młodych badaczy, zajmujących się myślą polityczną, filozofią polityki i teorią polityki, partiami politycznymi i systemami politycznymi, jak również prowadzących badania nad wszystkimi aspektami dotyczącymi polityki rozumianej jako proces zdobywania, utrzymania i sprawowania władzy politycznej. Celem seminarium jest wymiana myśli i wyników badań dotyczących trzech głównych problemów: 1) filozofii i teorii polityki i polityczności, 2) polityki w ujęciu klasycznym i postpolitycznym oraz 3) polityki i polityczności w myśli politycznej różnych ugrupowań polskich i zagranicznych.

W seminarium wzięły udział osoby reprezentujące 5 ośrodków naukowych – Uniwersytet Adama Mickiewicza w Poznaniu, Uniwersytet Jagielloński w Krakowie, Uniwersytet Łódzki, Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie oraz Uniwersytet Rzeszowski. Obrady prowadziła dr Anna Pięta-Szawara z Zakładu Teorii Państwa, Prawa i Polityki, sekretarz Rady Programowej seminarium naukowego.

W pierwszej części głos zabrały 3 osoby. Jako pierwszy wystąpił mgr Piotr Gugąła, doktorant z Uniwersytetu Jagiellońskiego, z referatem pod tytułem „Między cybernetyką a polityką, czyli o filozofii

politycznej Bronisława Ferdynanda Trentowskiego”. W swoim wystąpieniu ukazał rozważania nad istotą polityki w koncepcjach Bronisława Trentowskiego, XIX-wiecznego myśliciela, uznawanego za twórcę polskiej filozofii polityki. Istotą referatu było zaprezentowanie sposobu rozumienia przez B. Trentowskiego pojęcia „polityki”, traktowanej jako sfera quasi-religijna, oraz pojęcia „cybernetyki”, uważanej jako sztuka rządzenia narodem, będąca pragmatyczną formą realizacji koncepcji politycznych.

Jako drugi wystąpił Dominik Wysocki, magistrant z Uniwersytetu Adama Mickiewicza, który zaprezentował referat pod tytułem „Czy polityka jest etyczna? Rozważania nad aktualnością myśli filozoficznej Niccolo Machiavellego”. W swoim wystąpieniu zaprezentował główne koncepcje włoskiego myśliciela doby renesansu odnośnie tego, czym jest polityka, racja stanu, władza i państwo. Jednocześnie też na podstawie przykładów współczesnych wykazał, że poglądy Machiavellego nie straciły nic na swej aktualności i do dzisiaj jego wiele państw uznaje je w swojej działalności wewnętrznej i zagranicznej.

Trzeci referat zaprezentowali wspólnie Julia i Remigiusz Chęcińscy, magistranci z Uniwersytetu Adama Mickiewicza. W swoim wystąpieniu zatytułowanym „Demokracja bezpośrednia a polityka” przedstawili istotę obu pojęć i ich cechy konstytutywne. Jednocześnie też, analizując oba zjawiska polityczne, starali się odpowiedzieć na pytanie, czy demokracja bezpośrednia ma charakter polityczny, czy też nie i dlaczego w różnych okresach była wykorzystywana częściej, a w innych ignorowana przez rządzących. Pierwszą część seminarium zakończyła dyskusja, po której nastąpiła przerwa na kawę.

W drugiej części seminarium wystąpiło 5 osób. Pierwszym mówcą był dr Michał Pienias, reprezentujący Uniwersytet Łódzki. Zaprezentował on referat pod tytułem „Kształtowanie się tożsamości programowej europejskiej socjaldemokracji na przykładzie analizy programów wyborczych Partii Europejskich Socjalistów z 2004 i 2009 roku”. W swoim wystąpieniu przedstawił źródła tożsamości ideologicznej europejskich socjaldemokratów i stopniowe kształtowanie się ideologii Partii Europejskich Socjalistów. Ukazał również, jakie wartości i normy reprezentuje obecnie europejska frakcja socjalistów w PE oraz jakie skutki z nich wynikają dla jej działalności politycznej. Tę część seminarium również zakończyła dyskusja, po której ponownie nastąpiła przerwa na kawę.

Kolejny referent, dr Dominik Szczepański z Uniwersytetu Rzeszowskiego, przedstawił referat zatytułowany „Zasadnicze kierunki polityki gospodarczej w programach Unii Demokratycznej, Unii Wolności i Partii Demokratycznej demokracyi.pl”. Zasadniczą treść wystąpienia stanowiła analiza celów i zasad polityki gospodarczej wyżej wymienionych partii. Autor w swoim referacie ukazał ewolucję, jaką przeszedł program gospodarczy postsolidarnościowego środowiska, od założenia Ruchu Obywatelskiego-Akcja Demokratyczna po powstałą 15 lat później Partię Demokratyczną, a także najważniejsze różnice w postrzeganiu problemów ekonomicznych i sposobów ich rozwiązania.

Trzecią prelegentką była mgr Agnieszka Strykowska, doktorantka z Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej. Jej wystąpienie, „Komunikowanie polityczne ludowców w Drugiej Rzeczypospolitej”, dotyczyło jednego z ważniejszych aspektów działalności politycznej, czyli komunikowania politycznego, rozumianego jako proces kreowania, przekazywania, odbierania oraz interpretowania treści politycznych. Zaprezentowała ona ten proces na przykładzie partii polskiego ruchu ludowego w okresie międzywojennym, wraz ze wskazaniem autorów treści komunikacyjnych, formy przekazu, kanałów przekazu, odbiorców komunikatów oraz zastosowanych metod i środków w procesie komunikowania.

Tymoteusz Mądry, magistrant z Uniwersytetu Adama Mickiewicza, w swoim wystąpieniu pod tytułem „Poglądy lewicy na państwo i politykę – rys historyczny” zaprezentował podejście działaczy i myślicieli kojarzonych z lewicą do kwestii związanych z teorią państwa i polityki. Zaprezentował ten problem w sposób przekrojowy, ukazując ewolucję lewicowych poglądów, począwszy od czasów Marksa i Engelsa, a skończywszy na koncepcjach współczesnej lewicy początku XXI w.

Ostatnim z referentów w tej części seminarium był dr Tomasz Koziello z Uniwersytetu Rzeszowskiego, który zaprezentował referat pod tytułem „Polityka suwerenności w koncepcjach Ligi Polskich Rodzin”. Autor swoją prelekcję poświęcił analizie głównych wymiarów suwerennej polityki państwa polskiego w ujęciu LPR. Wyjaśnił, w jaki sposób wskazane ugrupowanie traktowało suwerenność i jak widziało jej realizację w praktyce politycznej. Zaznaczył, że zdaniem przywódców LPR właściwe urzeczywistnienie wskazanej idei przyczyniłoby się do rozwoju państwa polskiego na płaszczyznach: społecznej, ekonomicznej i kulturowej oraz przyniosłoby wyraźny

wzrost znaczenia politycznego. Po zakończeniu tej części seminarium nastąpiła dyskusja, a potem przerwa na kawę.

W trzeciej części seminarium wysłuchano 4 wystąpień. Otworzył ją dr Grzegorz Maroń z Uniwersytetu Rzeszowskiego. W swoim referacie, zatytułowanym „Treści konfesyjne w dyskursie polityczno-prawnym na przykładzie uchwał okolicznościowych Sejmu i Senatu RP”, poddał analizie znaczenie uchwał okolicznościowych parlamentu w debacie publicznej oraz ich rolę w kształtowaniu świadomości społecznej. Jako przykład takich uchwał wybrał dokumenty konfesyjne, czyli związane ze sferą religijną, prezentując ich treść, cel powstania, umocowanie w prawie, stosunek do nich parlamentarzystów, a także ich oddźwięk w społeczeństwie.

Dr Anna Pięta-Szawara z Uniwersytetu Rzeszowskiego w swoim referacie zatytułowanym „Teoretyczne koncepcje elit politycznych” zaprezentowała założenia elitarystycznego paradygmatu badawczego służącego wyjaśnieniu struktury procesu sprawowania władzy politycznej. Omówiła klasyczną teorię elit sformułowaną przez Gaetano Moskę oraz Vilfredo Pareto. Zaznaczyła, że w odpowiedzi na ich koncepcje, opierające się na przekonaniu o istnieniu w każdym społeczeństwie jakiejś grupy rządzących, od lat pięćdziesiątych XX w. zaczęły pojawiać się nowe interpretacje elityzmu, modyfikujące wspomniane wcześniej założenia. Ich autorami byli m.in. Harold Dwight Lasswell, Charles Wright Mills, John Higley oraz George Lowell Field.

Referat dra Przemysława Maja z Uniwersytetu Rzeszowskiego pod tytułem „Polityka i polityczność w Internecie” został poświęcony charakterystyce stopnia konfliktowości sieci Internet. Prelegent swoje rozważania skoncentrował na wskazaniu różnych rodzajów konfliktów pojawiających się w sieci, argumentując, że polityzacja tego obszaru będzie rosła wraz z wpływem czasu z uwagi na rozwój internetyzacji, bezpośredniość przekazu oraz ograniczoną możliwość kontrolowania treści.

Ostatnim z mówców był dr Artur Łuszczynski z Uniwersytetu Rzeszowskiego, który zaprezentował referat „Prawo, polityka i ich filozofia, czyli o zasadności posługiwania się terminami względnie utrwalonymi”. Autor w swoim wystąpieniu poddał analizie pojęcia prawa, polityki oraz filozofii prawa i filozofii polityki i ich rozumienie, zarówno w ujęciu klasycznym, jak i współczesnym. Celem referatu było pokazanie, że to samo pojęcie w różnych epokach nie musi mieć tego samego znaczenia. Często bywa bowiem tak, że w zależno-

ści od kultury politycznej czy okresu historycznego rozumienie tych samych słów zmienia się, dlatego też ważne jest, aby znać, co dane pojęcie oznacza w konkretnym miejscu i czasie. Drugą część seminarium zakończyła dyskusja nad wystąpieniami prelegentów.

Na zakończenie dr Anna Pięta-Szawara podziękowała w imieniu organizatorów wszystkim uczestnikom, zapraszając ich na następne seminarium naukowe. Poprosiła również Referentów o nadesłanie swoich referatów w formie artykułów, które zostaną opublikowane w formie monografii.